

2007 Türkiye İlerleme Raporu'nda Kıbrıs ile ilgili bölümler.

Aralık 2006 tarihinde Konsey, Türkiye'nin Kıbrıs Cumhuriyeti'ne yönelik kısıtlamaları ilgilendiren politika alanlarını kapsayan 8 fasılda müzakerelerin açılmamasına ve Türkiye'nin Ankara Anlaşması Ek Protokolü'nün bütünüyle uygulandığının Komisyon tarafından teyit edilmesine kadar hiçbir fasılın geçici olarak kapatılmamasına karar vermiştir.

AT ile Türkiye arasındaki ticaret, gümrük birliği çerçevesinde büyümesini sürdürmüş ve 2006 yılında 85 milyar Euro'ya ulaşmıştır; mevcut durumda Türkiye AB'nin yedinci ticaret ortağı konumundadır. Ulusal zorunlu ürün standartlarının azaltılması, bu olumlu eğilimi desteklemiştir.

AB Türkiye'den, Kıbrıs'a ilişkin taşıma araçlarına getirilen kısıtlamalar da dahil, malların serbest dolasımı üzerindeki tüm engellerin kaldırılmasını talep etmiştir.

Türkiye, ticarete ilişkin teknik engeller, ithalat lisansları, devlet yardımları ve fikri mülkiyet haklarının uygulanması gibi bir takım taahhütleri yerine getirmemiştir.

Türkiye'nin uzun zamandır uyguladığı büyükbaş hayvanlar, sığır eti ve diğer hayvansal ürünler üzerindeki yasağa ilişkin herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir.

Ancak Silahlı Kuvvetler, siyaseti önemli ölçüde etkilemeye devam etmektedir. Silahlı Kuvvetlerin üst düzey üyeleri Kıbrıs, laiklik ve Kürt meselesi dahil olmak üzere iç ve dış politika meselelerinde kamuoyuna yönelik açıklamalarını artırmıştır. Çeşitli olaylarda, Genelkurmay, kamuoyunda Hükümet açıklamaları veya kararlarına yönelik tepki vermiştir. Genelkurmay, kendi internet sitesinde yayımladığı bildiriye, ülkede laikliğin zayıflatılması iddialarından endişe duyduğunu ifade etmiş ve Nisan 2007'de Cumhurbaşkanlığı seçimlerine doğrudan müdahalede bulunmuştur.

Kıbrıs vs. Türkiye davasında, Bakanlar Komitesi Nisan ayında yapılan toplantıda eğitim hakkı ile din özgürlüğüne ilişkin ihlalleri ile ilgili incelemelerin kapatılması kararını almıştır.

Kıbrıs'ın kuzey kısmında Kıbrıslı Rumların mülkiyet hakları üzerindeki kısıtlamalar ve kayıp sahlara ilişkin konular halen incelenmektedir.

Kıbrıs'ta göçmenlerin mülkiyet haklarına ilişkin olarak Mahkeme'nin Xenidis Arestis davasında Aralık 2006 tarihli kararında, yeni tazmin mekanizmasının Mahkeme'nin belirtmiş olduğu şartları ilke olarak yerine getirdiğine hükmedilmiştir. Fakat Mahkeme düzenlemenin tüm ilgili konularda etkinliğini incelememiştir.

Kıbrıs

Türk Hükümeti, Kıbrıs sorununa Birleşmiş Milletler çerçevesinde kapsamlı çözüm bulunmasına yönelik bağlılığını vurgulamayı sürdürmüştür. Hükümetin, adadaki iki toplumun liderleri arasındaki 8 Temmuz 2006 anlaşmasının zemin oluşturacağı, kapsamlı çözüme yönelik özlü müzakerelerin başlamasını desteklemeye devam etmesi beklenmektedir.

Türkiye'nin, Ortaklık Anlaşması'na Ek Protokol'ü tam olarak ve ayrımcılık gözetmeden uygulanmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle Konsey, Aralık 2006'da; Komisyon, Türkiye'nin taahhütlerini yerine getirdiğini teyit edene kadar, Türkiye'nin Kıbrıs Cumhuriyeti'ne ilişkin kısıtlamalarıyla ilişkili sekiz başlıkta katılım müzakerelerinin açılmamasına ve hiçbir başlığın geçici olarak kapatılmamasına karar vermiştir. Konsey aynı zamanda 21 Eylül 2005 deklarasyonu ile kapsanan konulardaki ilerlemeyi gözden geçirmeye karar vermiş ve Komisyon'u bu konuda özellikle 2007, 2008 ve 2009 yıllarında rapor sunmaya davet etmiştir.

Konsey'in Aralık 2006 kararından bu yana Türkiye, Ek Protokol'ün tam olarak uygulanmasına yönelik herhangi bir ilerleme kaydetmemiştir.

Türkiye, Kıbrıs Cumhuriyeti ile ikili ilişkilerin normalleştirilmesi konusunda herhangi bir ilerleme kaydetmemiştir. Türkiye, Kıbrıs'ın birçok uluslararası örgüte ve Silah ihracatı ve iki Amaçlı Mallar Hakkında Uygulama Kurallarına ilişkin Wassenaar Anlaşması'na katılımını veto etmeyi sürdürmektedir.

Türkiye Ocak ayında Kıbrıs Cumhuriyeti ile Lübnan arasında akdedilen petrol aramalarına ilişkin denizde münhasır ekonomik bölge belirlenmesi hakkındaki anlaşmayı 1960 Garanti Antlaşması ve deniz ticaretinin sınırları hakkındaki uluslararası hukuk kurallarına uygun olmadığı iddiasıyla protesto etmiştir. Türkiye, bu suretle Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bu tür anlaşmalar akdetme **hakkına** itiraz etmiştir.

Türkiye ayrıca Mart ayında, 1960 Garanti Antlaşması ile uyumlu olmadığı gerekçesiyle Fransa ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan savunma işbirliği anlaşmasını protesto etmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Xenides-Arestis davasına ilişkin 14 Aralık 2005 kararında Türkiye'den, Kıbrıs'ta mülkiyet haklarının ihlallerinin etkili bir şekilde ortadan kaldırılması amacıyla bir çözüm sunmasını istemiştir. Aralık 2005 kararını takip eden 2006 kararlarda Mahkeme, ilke olarak, Kıbrıs Türk Topluluğu tarafından yerel meşru çözüm olarak tesis edilen Taşınmaz Mal Komisyonu'nu ilke olarak kabul etmiştir. Ancak Mahkeme, tarafların adil tatmin konusunda anlaşamamaları nedeniyle bu çözümün etkililiğine ilişkin tüm konuları ele alamamıştır.

“Malların serbest dolaşımı”, Konseyin 11 Aralık 2006'da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs'ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolaşımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye'nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

“Yerleşme Hakkı ve Hizmet Sunma Serbestisi”, Konseyin 11 Aralık 2006'da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs'ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolaşımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye'nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

“Mali Hizmetler” Konseyin 11 Aralık 2006'da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs'ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolaşımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye'nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

“Tarım” Konseyin 11 Aralık 2006'da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs'ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolaşımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye'nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

“Balıkçılık” Konseyin 11 Aralık 2006’da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs’ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolasımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye’nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

Hava Trafik Yönetimi konusunda bölgesel işbirliği yetersizdir. Türkiye ve Kıbrıs’ta bulunan hava kontrol merkezleri arasındaki iletişimsizlik Lefkoşa Uçuş Bilgi Bölgesi’ndeki hava güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Bu konuda hazırlıklara başlanmak üzeredir.

“Taşımacılık politikası” Konseyin 11 Aralık 2006’da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs’ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolasımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye’nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

Gümrük Birliği” Konseyin 11 Aralık 2006’da sonuç belgesinde belirtilen (GAERC) ve Avrupa Konseyi tarafından 14/15 zirvesinde onaylanan, belli şartlar yerine getirilmeden açılmaması kararlaştırılan 8 başlıktan biridir. Kıbrıs bayrağını taşıyan veya son uğradığı liman Kıbrıs’ta olan gemi ve uçaklarca taşınan malların serbest dolasımına uygulanan sınırlamalar devam ettiği müddetçe, Türkiye’nin, bu alandaki Topluluk müktesebatını tam olarak uygulaması mümkün olmayacaktır.

Türkiye, NATO liderliğindeki Darfur barış gücüne destek sağlamaktadır. Mayıs’ta Türkiye, KFOR Çokuluslu Görev Gücü Güney bölgesel birliğinin komutasını bir yıllığına üstlenmiştir.

AB-NATO işbirliğinde Türkiye, Kıbrıs ve Malta’nın “Berlin Plus” Anlaşması temelinde AB NATO stratejik işbirliği içerisinde yer almasına karşı çıkmaktadır.

Türkiye ESDP’ye büyük ölçüde katkı koymakda ve karar alma mekanizmasında olmak istemektedir. AB NATO ilişkilerinde ise, Türkiye’nin Kıbrıs’a karşı olan tutumu çalışmalara engel oluşturmaktadır. Türkiye, Kıbrıs’ın Wassenaar Anlaşması’na üyeliğini bloke etmeye devam etmektedir.